

Eğitim ve Kültür Alanında Yapılan İnkılaplar

Tevhid-i Tedrisat Kanunu

Osmanlı Devleti'nde birbirinden bağımsız ve farklı tarzda eğitim veren kurumlar bulunmaktaydı. Bu durum Osmanlı Devleti'nde eğitimde, öğretimde ve kültürde birlik, bütünlük olmadığının göstergesiydi. 3 Mart 1924'te halifeliğin kaldırıldığı gün Tevhid-i Tedrisat Kanunu çıkarıldı.

Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile;

- Eğitim ve öğretimde birlik sağlandı.
- Kültürde birlik sağlandı.
- Birbirinden bağımsız ve farklı eğitim veren tüm eğitim kurumları MEB'e bağlandı.
- Yabancı ve azınlık okulları devlet denetimine alınarak bunların millî kültürü zedeleyici eğitim yapmalarının önüne geçildi.
- Bu kanundan sonra çağın gerisinde kalan medreseler kapatıldı.

Hangi Atatürk ilkesiyle ilgilidir?

- Milliyetçilik
- Halkçılık
- Laiklik
- İnkılapçılık

Harf İnkılabı

Nedenleri

- Arapçanın, Türkçenin dil ve ses yapısına uygun olmaması
- Türkçenin okunup, yazılmasının kolaylaştırılması istenmesi
- Eğitim ve öğretimin yaygınlaştırmak istenmesi
- Eğitimin çağdaş bir yapıya kavuşmasının istenmesi
- Milli kültürün ve Türkçenin korunması için

Sonuçları

- Okuma yazma kolaylaştı ve oranı arttı.
- Arapçanın Türkçe üzerindeki etkisi azaldı.
- Milli dil ve kültürün gelişmesi sağlandı.
- Çağdaşlaşma yolunda bir adım atıldı.

Millet Mektepleri

Harf inkılabının başarıya ulaşması için bütün yurttan okuma ve yazma seferberliği başlatıldı. Yeni alfabenin öğrenilmesi için **Millet Mektepleri** açıldı. Millet Mektepleri okuma yazma bilmeyen okul çağı dışındaki yetişkinlere (16-45) yeni harfleri öğretmek için açılan kurumlardır.

Hangi Atatürk ilkesiyle ilgilidir?

- Milliyetçilik
- İnkılapçılık

Türk Tarih Kurumu

- Türk tarihinin sadece Osmanlı ve İslam tarihiyle sınırlı olmadığını göstermek
- Geçmişimizi araştırarak Türk tarihini aydınlatmak
- Türklerin dünya uygarlığına yaptığı hizmetleri ve katkıları önüne sermek
- Milli tarih anlayışı oluşturarak milli kültürü korumak
- Yabancı tarihçilerin Türkler hakkında yaptıkları olumsuz propagandaları ortadan kaldırmak için kurulmuştur.

Türk Dil Kurumu

- Türkçeyi yabancı dillerin etkisinden kurtarmak
- Konuşma ve yazı dili arasındaki birlikteliği sağlamak
- Türkçeyi bilim dili haline getirmek
- Türkçenin zenginliğini ortaya çıkarmak amacıyla kurulmuştur.

Bir milletin eğitimi, dili ve tarihi o milletin milli kültürünü ve milli kimliğini oluşturur. Türk Tarih Kurumu ve Türk Dil Kurumu, milli kültürü ve milli kimliği geliştirmek amacıyla kurulmuştur.

Atatürk'ün mirasının bir bölümünü Türk Tarih Kurumu ve Türk Dil Kurumu'na bırakması onun milli kültüre ve milli kimliğe verdiği önemi gösterir.

Hangi Atatürk ilkesiyle ilgilidir?

- Milliyetçilik

Tevhi-i Tedrisat Kanunu

3 Mart 1924

Harf İnkılabı

1 Kasım 1928

Millet Mektepleri

1928

Türk Tarih Kurumu

12 Nisan 1931

Türk Dil Kurumu

12 Temmuz 1932

Üniversite Reformu

1 Ağustos 1933

Musiki Muallim Mektebi

1924

Güzel Sanatlar Akademisi

1926

Eğitim ve Kültür Alanında Yapılan İnkılaplar

Üniversite Reformu

“Dünyada her şey için, medeniyet için, hayat için, başarılı olmak için en hakiki mürşit ilimdir, fendir. İlmî ve fennî dışında mürşit aramak gaflettir, cehalettir, dalalettir.” diyen Atatürk, bilimsel gelişmeleri hızlandırmak ve ulusal değerlere bağlı bilim insanları yetiştirmek istiyordu. Bu amaçla Türkiye’deki yükseköğretimi incelemesi ve bir reform tasarısı hazırlaması için İsviçre’den Prof. Dr. Albert Malche davet edildi.

Malche, yaptığı incelemeler sonunda bir rapor hazırladı. Bu rapor temel alınarak yapılan üniversite reformu ile Osmanlı Devleti’nde 20. yüzyılın başlarında kurulmuş olan Darülfünun, 1933’te İstanbul Üniversitesine dönüştürüldü.

Üniversite Reformu Doğrultusunda Yapılan Çalışmalar

- Derslerde deney, gözlem ve uygulamalara ağırlık verilmiştir.
- Halk konferansları ve üniversite haftaları düzenlenerek üniversiteler halka açılmıştır.
- Üniversitelerin akademik personel, bina, birim ve malzeme ihtiyaçları giderilmiştir.
- Yurt dışından uzmanlar getirilmiş ve geleceğin bilim insanlarının yetiştirilmesi sağlanmıştır.
- Darülfünun’un adı, İstanbul Üniversitesi olarak değiştirilmiştir.
- Avrupa’daki çeşitli ülkelere yetiştirilmek üzere öğrenciler gönderilmiştir.

Kültür, Sanat ve Spor Alanında Yapılan Çalışmalar

Resim ve Heykelticilik Alanında Yapılan Bazı Çalışmalar

Atatürk “Bir millet ki resim yapmaz, bir millet ki heykel yapmaz, bir millet ki fennin gerektirdiği şeyleri yapmaz; itiraf etmeli ki o milletin ilerleme yolunda yeri yoktur. Halbuki bizim milletimiz, medeni ve ileri olmaya layıktır ve olacaktır.” ifadeleriyle sanatın önemine vurgu yapmıştır.

- Ankara’da “Türk İnkılap Sergisi” açılmıştır.
- Resim öğretmeni yetiştirmek için Gazi Eğitim Enstitüsünde bir bölüm açılmıştır.
- 1937 yılında İstanbul’da “Resim ve Heykel Müzesi” açılmıştır.
- Sanayi-i Nefise Mektebi, Güzel Sanatlar Akademisine dönüştürülmüştür.

Müzik Alanında Yapılan Bazı Çalışmalar

- 1924 yılında müzik öğretmeni yetiştirmek üzere Musiki Muallim Mektebi açılmıştır.
- Avrupa’ya müzik eğitimi için öğrenciler gönderilmiştir.
- Atatürk tarafından ilk Türk operasının kurulması için Adnan Saygun, ilk konservatuvar için Cemal Reşit Rey görevlendirilmiştir.

Spor Alanında Yapılan Bazı Çalışmalar

- Atatürk, ata sporlarımızdan en çok güreşi sevmiş ve millî güreşçilerimizi hem maddi hem de manevi olarak desteklemiştir.
- 1922 yılında İstanbul’da Türkiye’nin ilk spor teşkilatı olan “Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı” kurulmuştur.
- Beden eğitimi öğretmeni yetiştirmek üzere Çapa Muallim Mektebi açılmış ve bu okula yurt dışından sporcular getirtilerek ders verdirilmiştir.

Şeyhmus Yüce - www.sosyalbilgiler.biz

Tevhi-i Tedrisat Kanunu

3 Mart 1924

Harf İnkılabı

1 Kasım 1928

Millet Mektepleri

1928

Türk Tarih Kurumu

12 Nisan 1931

Türk Dil Kurumu

12 Temmuz 1932

Üniversite Reformu

1 Ağustos 1933

Musiki Muallim Mektebi

1924

Güzel Sanatlar Akademisi

1926